

Proizvodnja i stavljanje na tržište božićnih drvaca

Darko Marečić, dipl. iur.

Tijekom mjeseca prosinca, a posebno pred božićne blagdane posebno je naglašena prodaja božićnih drvaca kako na otvorenim prostorima javnih površina (trgovima, parkovima, sajmištima, ispred velikih trgovačkih centara i sl.) tako i na mjestima njihove proizvodnje (oranicama, šumskom zemljištu i sl.) koja imaju pristup s javno prometnih površina. Božićna drva mogu proizvoditi te stavljati na tržište (prodavati) samo one fizičke i pravne osobe koje su upisane u Upisnik dobavljača božićnih drvaca. O uvjetima proizvodnje i stavljanja na tržište božićnih drvaca te posebno o upisu u Upisnik dobavljača božićnih drvaca pišemo u nastavku ovog članka.

1. Uvodno

Tradicionalno, svake godine u vrijeme predbožićnih i novogodišnjih blagdana obavlja se prodaja božićnih drvaca, uzgojenih tijekom više godina na poljoprivrednom zemljištu ili porijeklom iz šume od strane domaćih proizvođača ili uvezena radi stavljanja na tržište na području Republike Hrvatske. Naime, tradicija ukrašavanja božićnih drvaca, posebice onih zimzelenih stabala crnogorice (bora, jele, smreke i dr.) kuglicama i drugim dekorativnim predmetima i svjetlećim lampicama unutar doma i/ili na otvorenim prostorima, vrlo je duga i povezana je s proslavom kršćanskog blagdana Božića.¹

Proizvodnjom, stavljanjem na tržište i uvozom božićnih drvaca mogu se baviti samo one pravne ili fizičke osobe koje su upisane u Upisnik dobavljača božićnih drvaca (dalje u tekstu: Upisnik), ako su božićna drva popraćena popratnicom i propisno označena (deklarirana). Prodaja božićnih drvaca na malo krajnjim potrošačima, najčešće se obavlja izvan prodavaonice, na način i pod uvjetima propisan odredbama zakona kojima se uređuje djelatnost trgovine na malo. Prilikom obavljanja prodaje na malo, trgovci i drugi prodavatelji (proizvođači božićnih drvaca) dužni su se pridržavati obveza propisanih odredbama zakona kojima se uređuje zaštita potrošača.

2. Normativno uređenje proizvodnje i prodaje božićnih drvaca

Proizvodnja i prodaja božićnih drvaca iz vlastite proizvodnje uređena je odredbama Zakonom o šumskom reprodukcijском materijalu (Nar. nov., br. 75/09., 51/11., 56/13. i 14/14. dalje u tekstu: ZoŠRM), te Pravilnikom o Upisniku dobavljača božićnih drvaca (Nar. nov., br. 27/15. – u daljnjem tekstu: Pravilnik). ZoŠRM uređuje proizvodnju i uvoz božićnih

drvaca, uvjete koje moraju zadovoljavati dobavljači božićnih drvaca u postupku upisa u Upisnik, postupak inspekcijskog nadzora nad provedbom tog Zakona kao i upravne i prekršajne mjere koje šumarski inspektori poduzimaju u slučaju kada inspekcijskim nadzorom utvrde da se dobavljači božićnih drvaca ne pridržavaju obveza propisanih odredbama ovog Zakona i njegovih provedbenih propisa. Temeljem navedenog Zakona, ministar poljoprivrede donio je Pravilnik o Upisniku dobavljača božićnih drvaca kojim se detaljnije propisuje način i uvjeti upisa i promjene u Upisniku te oblik i sadržaj obrasca zahtjeva za upis/promjenu upisanih podataka u Upisniku.

Pored navedenih propisa, na promet (trgovinu na veliko i na trgovinu na malo odnosno prodaju vlastito proizvedenih božićnih drvaca izvan prodavaonice) primjenjuju se i odredbe Zakona o trgovini (Nar. nov., br. 87/08., 96/08., 116/08., 76/09.- Odl.Ust. s., 114/11., 68/13. i 30/14. – u daljnjem tekstu: ZoT) te odredbe Pravilnika o minimalnim tehničkim i drugim uvjetima koji se odnose na prodajne objekte, opremu i sredstva u prodajnim objektima i uvjetima za prodaju robe izvan prodavaonice (Nar. nov., br. 66/09., 108/09., 88/10. i 108/14. – dalje u tekstu: PoMTU). Zakonom o trgovini uređuju se uvjeti za obavljanje djelatnosti trgovine, radno vrijeme u djelatnosti trgovine, mjere zabrane nepoštenog trgovanja te nadzor i upravne mjere. Odredbama PoMTU propisuje se minimalni tehnički uvjeti koji se odnose na prodajne objekte, opremu i sredstva u prodajnim objektima,

¹ „U Republici Hrvatskoj se tek 1850 ih godina počinje pojavljivati običaj ukrašavanja božićnog drvca na što su utjecali njemačka tradicija te tadašnji prostorno politički odnosi. Ipak, čak i prije širenja toga običaja, domovi su na Badnjak bili ukrašavani cvijećem, plodovima i zelenilom, a za to su najčešće bila zadužena djeca. Uz to, u kuću se donosio badnjak, debeli panj ili klada koji je tu noć gorio na ognjištu. U početku su to bila bjelogorična stabla, a kasnije, učestalim pošumljavanjem za ukrašavanje su se počela koristiti crnogorična stabla“ (cit. Marija Hodja, Regionalni magazin, Prigorje hr., br. 6, 4.12.2015.)

uvjete koji se odnose na vanjske površine prodajnog objekta i uvjete za prodaju robe izvan prodavaonice.

U slučaju kada dobavljači božićnih drvaca obavljaju trgovinu na malo odnosno prodaju na malo božićnih drvaca izvan prodavaonica, tj. kada božićna drva prodaju krajnjem kupcu (potrošaču²) za uporabu u kućanstvu, tada dobavljači božićnih drvaca imaju značenje trgovca³ prema odredbama Zakona o zaštiti potrošača (Nar. nov., br. 41/14. i 110/14. –dalje u tekstu: ZoZP) što znači da se na njih primjenjuju odredbe tog Zakona i njegovih provedbenih propisa, od kojih za potrebe ovog članka navodimo Pravilnik o načinu isticanja maloprodajne cijene i cijene za jedinicu mjere proizvoda i usluga (Nar. nov., br. 66/14. i 16/15). Odredbama ZoZP uređuje se zaštita osnovnih prava potrošača⁴ pri kupnji proizvoda i usluga, kao i pri drugim oblicima stjecanja proizvoda i usluga na tržištu.

Osim navedenih propisa, na proizvodnju i promet ovih proizvoda, primjenjuju se i drugi propisi koji nisu predmet razmatranja ovog članka.⁵

3. Što se smatra božićnim drvcom

Što se smatra božićnim drvcom, propisano je odredbama čl. 4. st. 1. toč.17. ZoŠRM i čl. 1. st. 2. Pravilnika.

ističemo...

Božićnim drvcom smatra se stabilce, u pravilu četinjače (jela, smreka, bor) s korijenom ili bez korijena, koje nije za upotrebu u šumarstvu, i koje se stavlja na tržište (prodaje) u vremenskom razdoblju od 1. studenog do 7. siječnja.

Dakle, da bi se drvo četinjače smatralo božićnim drvcom, potrebno je da se ispuni vremenski uvjet u kojem se namjerava isto stavljati na tržište, a to je vrijeme predbožićnih odnosno novogodišnjih blagdana.⁶ Ako bi se navedeno drvo četinjače uzgajalo u svrhu stavljanja na tržište izvan navedenog vremena, na njegovu proizvodnju i prodaju ne bi se odnosio predmetni Pravilnik, već propisi o uzgoju i prodaji šumskih sporednih proizvoda.⁷

- Potrošač je svaka fizička osoba koja sklapa pravni posao ili djeluje na tržištu izvan svoje trgovačke, poslovne, obrtničke ili profesionalne djelatnosti.
- Trgovac u smislu odredbi ZoZP je bilo koja osoba koja sklapa pravni posao ili djeluje na tržištu u okviru svoje trgovačke, poslovne, obrtničke ili profesionalne djelatnosti, uključujući i osobu koja nastupa u ime ili za račun trgovca.
- Osnovna prava potrošača koja se štite odredbama ZoZP su: pravo na zaštitu ekonomskih interesa potrošača; pravo na zaštitu od opasnosti za život, zdravlje i imovinu; pravo na pravnu zaštitu potrošača; pravo na informiranje i izobrazbu potrošača; pravo na udruživanje potrošača u svrhu zaštite njihovih interesa; i pravo na predstavljanje potrošača i sudjelovanje predstavnika potrošača u radu tijela koja rješavaju pitanja od njihovih interesa.
- Primjerice, na proizvodnju i prodaju božićnih drvaca primjenjuju se odredbe poreznih i računovodstvenih propisa, propisa o ispunjavanju mjeriteljskih zahtjeva, zaštiti na radu, radno pravni i drugi propisi.
- Kako je razdoblje od 1. studenog tekuće godine do 7. siječnja iduće godine razdoblje u kojem padaju i Božićni blagdani (25. i 26. prosinac), za koje se blagdane, prema tradiciji (običajima) hrvatskog naroda, u sakralnim objektima, domovima i drugim javnim prostorima ukrašava dekorativnim elementima drvo smreke ili jelke, zakonodavac se odlučio da za drvo smreke ili jelke koje se prodaje isključivo u tu svrhu, kao i u svrhu ukrašavanja povodom novogodišnjih blagdana, koristi tradicijski naziv "božićno drveće."
- Zakon o šumama (Nar. nov., br. 140/05., 82/06., 129/08., 88/10., 124/10., 25/12. i 68/12.-Odl. Ust.s, 148/13. i 94/14.), Pravilnik o doznaci stabala, obilježavanju drvnih sortimenata, popratnici i šumskom redu (Nar. nov., br. 17/15.), Pravilnik o postupku izrade čekića i izdavanja popratnica (Int. pravilnik Skupštine Hrvatske komore inženjera šumarstva i drvene tehnologije donijet na sjednici Skupštine dana 17.3.2015 godine), Pravilnik o sporednim šumskim proizvodima (Bilten Hrvatskih šuma br. 1/97 – za drva četinjača porijeklom iz šuma kojima gospodare Hrvatske šume d.o.o.), i Pravilnik o upisniku šu-

Naziv četinjača dolazi od izgleda i građe ovih vrsta drveća, najčešće tvrdih igličastih listova koji su u pravilu zimzeleni. U hrvatskoj flori zastupljeno je dvadesetak vrsta unutar porodica: borova, čempresa i tisa. Za božićna drva se najčešće uzgajaju čempresi unutar porodica borova i to iz rodova: jela (obična jela), smreka (obična smreka, sibirski smreka, omorika) te bor (obični bor, crni bor, planinski bor, alpski bor). Za ukrašavanje domova, najviše se koristi obična smreka (*Picea abies*), srebrna smreka (*Picea pungens*), Engelmannova smreka (*Picea engelmanni*), Kanadska smreka (*Picea glauca*), obična jela (*Abies alba*), Plemenita jela (*Abies procera*), Plutasta jela (*Abies lasiocarpa var.arizonica*), Turska jela (*Abies bornmuelleria*), Nordmanska ili Kavkaska jela (*Abies nordmanniana*), Korejska jela (*Abies koreana*), Koloradska jela (*Abies concolor var.glauca*), Bijeli bor (*Pinus sylvestris*) i Pančićeva omorika (*Picea omorika*).⁸ Naime, dok je smreka cjenovno povoljnija, njen je nedostatak u brzom opadanju iglica. Prednost bora, omorike i jele je u intenzivnom mirisu i dužem zadržavanju iglica. Božićno drveće prodaje se i u tegli, što je pogodno jer se nakon isteka blagdana drvo može posaditi u vrtu ili na oranici, ili ostati u tegli za korištenje iduće sezone. U svako slučaju, zbog svoje biorazgradivosti, svježije božićno drveće ekološki je prihvatljivije za okoliš nego božićno drveće izrađeno od plastike ili drugog materijala.

4. Proizvodnja božićnih drvaca

Što se smatra proizvodnjom božićnih drvaca, propisano je odredbama čl. 4. st. 1. toč.19. ZoŠRM i čl. 1. st. 4. Pravilnika.

ističemo...

Proizvodnjom božićnih drvaca smatra se djelatnost proizvodnje stabilaca, u pravilu, četinjača, koja se stavlja na tržište (izlažu s ciljem prodaje, nude za prodaju, te prodaju ili isporučuju kupcu) u vremenskom razdoblju od 1. studenog do 7. siječnja iduće godine.

Božićna drva mogu se proizvoditi na poljoprivrednim zemljištima površinama unutar šuma i šumskom zemljištu. Što se smatra poljoprivrednim zemljištem propisano je odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu,⁹ a što šumom i šumskim zemljištem propisano je Zakonom o šumama.¹⁰

Poljoprivrednim zemljištem smatraju se poljoprivredne površine: oranice, vrtovi, livade, pašnjaci, voćnjaci maslinici, vinogradi, ribnjaci, trstici i močvare i drugo zemljište koje se uz gospodarski opravdane troškove može privesti poljoprivrednoj proizvodnji. Božićna drva uglavnom se proizvode na oranicama i vrtovima, ali i na svakom drugom zemljištu koje je privedeno proizvodnji božićnih drvaca. Šumom se smatra zemljište obraslo šumskim drvećem u obliku sastojine na površini većoj od 10 ari, kao i šumski rasadnici i sjemenske plantaže ako su sastavni dio šume te ostala manja otvorena područja unutar šume. Šumskim zemljištem smatra se zemljište na kojem se uzgaja šuma ili koje je radi svojih prirodnih obilježja i uvjeta gospodarenja predviđeno kao najpovoljnije za uzgajanje šuma. U slučaju spora smatra li se neko zemljište obraslo šumskim drvećem šumom od-

moposjednika (Nar. nov., br. 137/14. – za drva četinjača porijeklom iz šuma u posjedu odnosno vlasništvu šumoposjednika).

8 Dr.sc. Vesna Očić, Gospodarski list, izdanje br. 23/24 iz 2015 godine, str. 16. i 17.

9 Nar. nov., br. 39/13. i 48/15.

10 Nar. nov., br. 140/04., 82/06., 129/08., 80/10., 124/10., 25/12., 68/12.-Odl. Ust.s., 148/13. i 94/14.

nosno šumskim zemljištem odlučuje središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove šumarstva (Ministarstvo poljoprivrede).

Poljoprivredno ili šumsko zemljište odnosno šuma na kojoj se proizvode božićna drvca mogu biti u vlasništvu ili posjedu proizvođača božićnih drvaca ili dana u zakup odnosno po nekoj drugoj pravnoj osnovi (npr. darovanje, zamjena i sl.) na korištenje fizičkoj ili pravnoj osobi u svrhu proizvodnje božićnih drvaca.

5. Stavljanje na tržište božićnih drvaca

Što se smatra stavljanjem božićnih drvaca na tržište, propisano je odredbama čl. 4. st. 1. toč.20. ZoŠRM i čl. 1. st. 5. Pravilnika.

ističemo...

Pod stavljanjem na tržište božićnih drvaca smatra se izlaganje božićnih drvaca s ciljem prodaje, ponuda božićnih drvaca za prodaju, te njihova prodaja ili isporuka drugoj osobi, uključujući isporuku na temelju ugovora o pružanju usluga.

Prodaja božićnih drvaca iz vlastite proizvodnje ili kupnja i/ili uvoz božićnih drvaca u svrhu njihove daljnje prodaje na veliko odnosno na malo smatra se djelatnošću trgovine. Trgovinom se smatra gospodarska djelatnost kupnje i prodaje robe i/ili pružanja usluga u trgovini u svrhu ostvarivanja dobiti ili drugog gospodarskog učinka, a obavlja se kao trgovina na veliko¹¹ i trgovina na malo.¹² Trgovina se može obavljati u prodajnim objektima (prodavaonice, skladišta), a trgovina na malo i izvan prodavaonica.¹³ Trgovina na malo božićnim drvcima najčešće se obavlja u prodavaonicama i/ili skladištima te izvan prodavaonice putem pokretne prodaje, internet prodaje, prodaje na tržnicama, prigodnom prodajom, prodajom na otvorenim prostorima javno-prometnih površina i površina koje imaju pristup s javno-prometnih površina. Osim u slučaju propisanih iznimaka, za prodajni objekt, opremu i sredstva kojima se obavlja trgovina kao i za prodaju na otvorenim prostorima izvan prodavaonice moraju biti ispunjeni minimalni tehnički i drugi propisani uvjeti.

Djelatnost trgovine (kupnju robe radi daljnje prodaje) mogu obavljati samo trgovci (fizičke i pravne osobe registrirane za trgovinu), a prodaju vlastito proizvedenih proizvoda mogu obavljati gospodarski subjekti iz čl.5.st.1. ZoT-a uz uvjete i na način propisanim odred-

11 Trgovina na veliko je kupnja robe radi daljnje prodaje profesionalnim korisnicima, odnosno drugim pravnim ili fizičkim osobama koje obavljaju neku registriranu ili zakonom određenu djelatnost, a obavlja se u prodajnim objektima (skladišta na veliko, stovarišta, tržnice na veliko).

12 Trgovina na malo je kupnja robe radi daljnje prodaje potrošačima za osobnu uporabu ili uporabu u kućanstvu, kao i profesionalnim korisnicima ako za tu prodaju nije potrebno ispunjavanje dodatnih minimalnih tehničkih i drugih uvjeta propisanih posebnim zakonom, a obavlja se u prodavaonici ili izvan prodavaonica

13 Odredbom čl.10.st.1. ZoT-a propisano je da se trgovinom na malo izvan prodavaonica smatra prodaja robe na jedan od slijedećih načina: na štandovima i klupama na tržnicama na malo; na štandovima i klupama izvan tržnica na malo; na štandovima i klupama unutar trgovački uh centara, ustanova i sl.; putem kioska; pokretnom prodajom; prodajom na daljinu (prodaja putem kataloga, TV prodaja, prodaja putem interneta, prodaja putem telefona); prodaja putem automata; prigodnom prodajom (sajmovi, izložbe); u proizvodnim objektima obiteljskih poljoprivrednih gospodarstva; u proizvodnim objektima fizičkih ili pravnih osoba koje posjeduju povlasticu za akvakulturu ili povlasticu za uzgoj riba i drugih morskih organizama; u spremištima, trapilištima i sl. u kojima se prodaje poljoprivredni sadni materijal; u prostorima kulturnih, sakralnih, obrazovno-pedagoških, sportskih, znanstvenih i drugih javnih ustanova te prostorima koji su proglašeni zaštićenim područjem prirode.

bama istog članka.¹⁴ Dakle, iako nisu trgovci u smislu ZoT-a, prodaju božićnih drvaca iz vlastite proizvodnje mogu obavljati obrtnici, trgovci pojedinci i pravne osobe (zadruga, trgovačka društva) koje su registrirane za proizvodnju božićnih drvaca. Proizvođačima se smatraju i fizičke osobe koji nisu obrtnici ni trgovci pojedinci (građani) kad temeljem upisa u Upisnik dobavljača božićnih drvaca obavljaju prodaju vlastito proizvedenih božićnih drvaca. Odredbe ZoT-a kojima se propisuje da za obavljanje trgovine moraju biti ispunjeni minimalni tehnički i drugi propisani uvjeti kojima moraju udovoljavati prodajni objekti, oprema i sredstva pomoću kojih se obavlja trgovina kao i uvjeti za prodaju robe izvan prodavaonica, te obveza osiguranja podataka o stanju robe koja se prodaje, odgovarajuće se primjenjuje i na fizičke i pravne osobe koje se bave proizvodnjom božićnih drvaca kad ista prodaju na tržištu.

6. Tko se smatra dobavljačem božićnih drvaca

Tko se smatra dobavljačem božićnih drvaca propisano je odredbama čl. 4. st.1. toč. 18. ZoŠRM i čl. 1. st.3. Pravilnika.

ističemo...

Dobavljačem božićnih drvaca, smatra se svaka pravna osoba ili fizička osoba koja se bavi najmanje jednom od slijedećih djelatnosti: proizvodnjom, stavljanjem na tržište ili uvozom božićnih drvaca, te je u tu svrhu upisana u Upisnik dobavljača božićnih drvaca (dalje u tekstu: dobavljač).

Slijedom navedenog, pojam dobavljača božićnih drvaca usko je vezan za obavljanje najmanje jedne od predviđenih djelatnosti: proizvodnje i/ili stavljanja na tržište i/ili uvoza božićnih drvaca. Stoga se dobavljačem božićnih drvaca ne smatra samo njihov proizvođač, već i trgovac na veliko i/ili trgovac na malo, kao i uvoznik božićnih drvaca. Kako se svojstvo dobavljača božićnih drvaca stječe upisom u Upisnik dobavljača božićnih drvaca, da bi neka fizička ili pravna osoba mogla zakonito obavljati proizvodnju ili trgovinu odnosno prodaju božićnih drvaca, ili uvoziti božićna drvca u svrhu njihove daljnje prodaje, mora se za tu djelatnost upisati u Upisnik.

ističemo...

Dobavljači božićnih drvaca koji se bave proizvodnjom božićnih drvaca ne mogu božićna drvca kupovati od drugih proizvođača ili trgovaca na veliko niti ista uvoziti radi daljnje prodaje, već mogu obavljati samo prodaju vlastito proizvedenih božićnih drvaca.

Fizičke osobe koje nisu obrtnici ili trgovci pojedinci (građani) stječe status proizvođača božićnih drvaca i pravo njihove prodaje tek

14 Sukladno čl.5.st.1. ZoT-a prodaju vlastitih proizvoda na način i uz uvjete propisane odredbama istog članka mogu obavljati: nositelj i/ili član obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva upisan u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava; pravna ili fizička osoba koje nema obvezu upisa u Upisnik dobavljača sadnog materijala u skladu s posebnim propisima o poljoprivrednom sadnom materijalu; pravna ili fizička osoba koja posjeduje povlasticu za gospodarski ribolov na moru, povlasticu za gospodarski ribolov na slatkim vodama, povlasticu za uzgoj riba i drugih morskih organizama i povlasticu za akvakulturu; pravna ili fizička osoba upisana u Upisnik šumoposjednika; fizička ili pravna osoba registrirana za obavljanje proizvodne djelatnosti; pravne osobe (udruge, zadruga, ustanove i sl.) koje prema posebnim propisima radi ostvarivanja svojih ciljeva, a sukladno odredbama statuta ili drugih općih akata, mogu obavljati prodaju svojih proizvoda.

nakon što se upišu u Upisnik dobavljača božićnih drvaca. Nositelji i članovi obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva upisani u Upisnik poljoprivrednih gospodarstva sukladno odredbama Zakona o poljoprivredi¹⁵ te fizičke osobe (građani) šumoposjednici upisani u Upisnik šumoposjednika sukladno odredbama Zakonu o šumama,¹⁶ ne mogu obavljati proizvodnju božićnih drvaca temeljem navedenih upisnika, već da bi mogli proizvoditi božićna drvca radi njihove prodaje, moraju se kao proizvođači istih upisati u Upisnik dobavljača božićnih drvaca. Upisom u Upisnik dobavljača, navedene fizičke osobe kao proizvođači stječu pravo proizvodnje božićnih drvaca i njihove prodaje, ali ne kao nositelji i/ili članovi obiteljskih poljoprivrednih gospodarstva i šumoposjednici. Stoga, ovi proizvođači svoj legitimitet za proizvodnju i prodaju božićnih drvaca prilikom inspekcijskog nadzora nadležnom inspektoru dokazuju predloženjem rješenja o upisu u Upisnik dobavljača božićnih drvaca, a ne predloženjem rješenja o upisu u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava (OPG) odnosno upisu u Upisnik šumoposjednika (šumoposjednik).

Obrtnici, trgovci pojedinci, zadruge koje su osnovane u svrhu ostvarivanja dobiti i trgovačka društva mogu obavljati djelatnost proizvodnje i/ili djelatnost trgovine, uz uvjet da tu djelatnost imaju upisanu u odgovarajući registar i upisane u Upisnik dobavljača božićnih drvaca, a božićna drvca mogu i unositi iz države članice Europske unije odnosno uvoziti iz trećih država radi njihove prodaje na području Republike Hrvatske, uz uvjete i na način propisan odredbama Zakona o biljnom zdravstvu.¹⁷ Ako registrirani proizvođač ili trgovac namjerava božićna drvca prodavati na daljinu (putem interneta) potrebno je dodatno u odgovarajući registar upisati i djelatnost „usluge informacijskog društva“ sukladno odredbama čl. 39a st.3. PoMTU. Pored upisane djelatnosti proizvodnje odnosno trgovine božićnih drvaca, navedene fizičke i pravne osobe mogu bez dodatnog registriranja, u manjem opsegu obavljati poslove prijevoza i pakiranja božićnih drvaca jer se te djelatnosti uobičajeno obavljaju uz djelatnost proizvodnje i trgovine božićnih drvaca.¹⁸

7. Upis u upisnik dobavljača božićnih drvaca

7.1. Općenito o upisu dobavljača božićnih drvaca u Upisnik

Upis proizvođača, uvoznika i trgovaca u Upisnik dobavljača je uvjet *sine qua non* za stavljanje na tržište (prodaju) božićnih drvaca. Naime, proizvodnjom, stavljanjem na tržište i uvozom božićnih drvaca mogu se baviti samo one fizičke ili pravne osobe koje su upisane u Upisnik. U protivnom, proizvodnja i uvoz božićnih drvaca radi stavljanja na tržište u razdoblju od 1. studenog do 7. siječnja bez prethodnog upisa u Upisnik, smatra se neregistriranom proizvodnjom odnosno neregistriranom trgovinom.

Pravo na upis u Upisnik imaju sve fizičke osobe s prebivalištem odnosno pravne osobe sa sjedištem na teritoriju Republike Hrvatske kao i na teritoriju Europske unije ako se zemljište na kojem će se obavljati proizvodnja božićnih drvaca, nalazi na području Republike Hrvatske.

¹⁵ Nar. nov., br. 30/15.

¹⁶ Nar. nov. br. 140/05., 82/06., 129/08., 80/10., 124/10., 25/12., 68/12.-odl. Ust.s., 148/13. i 94/13.

¹⁷ Nar. nov., br. 75/05., 25/09. i 55/11. Prema navedenom Zakonu, distributeri i uvoznici božićnih drvaca moraju biti upisani u Fitosanitarni upisnik sukladno Pravilniku o Fitosanitarnom upisniku i biljnim putovnicama (Nar. nov., br. 156/12.).

¹⁸ Vidjeti čl. 35. st.2. Zakona o trgovačkim društvima, čl. 27.st.2. Zakona o obrtu i čl. 4. st. 3. Zakona o trgovini.

ističemo...

Upis dobavljača božićnih drvaca u Upisnik obavlja se tijekom cijele godine

Osim upisa proizvodnje, uvoza i prodaje božićnih drvaca, u Upisnik se moraju upisivati i promjene upisanih podataka.

Zahtjev za upis u Upisnik ili promjenu već upisanog odnosno upisanih podataka, podnosi se nadležnom upravnom tijelu na propisanom obrascu („Zahtjev za upis ili promjenu u Upisniku božićnih drvaca“- BD) koji se nalazi u Prilogu I. i sastavni je dio Pravilnika.

Nadležno upravno tijelo o upisu, odnosno upisu promjene u Upisniku u pravilu donosi rješenje i dodjeljuje dobavljaču upisni broj. Prilikom prodaje božićnih drvaca na tržištu, dobavljač mora imati kod sebe rješenje o upisu i predložiti ga zakonom ovlaštenoj osobi prilikom obavljanja inspekcijskog nadzora na njen zahtjev.

U slučaju ispunjavanja propisanih uvjeta, nadležno upravno tijelo brisat će dobavljača iz Upisnika, nakon čega fizička i pravna osoba gubi status dobavljača božićnih drvaca te više ne može božićna drvca stavljati na tržište.

7.2. Koje upravno tijelo je stvarno i mjesno nadležno za vođenje Upisnika

Upravno tijelo stvarno nadležno za ustanovljavanje i vođenje Upisnik je ured državne uprave u županiji, odnosno upravno tijelo Grada Zagreba nadležno za poslove šumarstva (u daljnjem tekstu: nadležni ured).

ističemo...

Dobavljači se upisuju u nadležnim uredima prema sjedištu pravne osobe odnosno prebivalištu fizičke osobe, neovisno o mjestu obavljanja djelatnosti (proizvodnje i prodaje), osim pravnih osoba koje imaju sjedište i fizičkih osoba koje imaju prebivalište na teritoriju Europske unije, koji se upisuju u nadležnim uredima prema mjestu proizvodnje božićnih drvaca u Republici Hrvatskoj.

Dakle, mjesno nadležni ured državne uprave je onaj ured koji teritorijalno pokriva područje na kojem se nalazi sjedište domaće pravne osobe odnosno prebivalište domaće fizičke osobe, bez obzira gdje se nalazi nekretnina (zemljište) na kojoj se proizvode božićna drvca, odnosno gdje se obavlja njihova prodaja. Iznimno, za pravne osobe koje imaju sjedište odnosno fizičke osobe koje imaju prebivalište na području Europske unije, mjesno nadležan ured za upis u Upisnik je onaj ured koji teritorijalno pokriva područje na kojem se nalazi nekretnina (zemljište) u Republici Hrvatskoj na kojem se božićna drvca proizvode.

7.3. Postupak upisa dobavljača božićnih drvaca i promjene podataka u Upisnik

7.3.1. Ispunjavanje uvjeta za upis dobavljača u Upisnik

U Upisnik se mogu upisati dobavljači (proizvođači, uvoznici i trgovci) koji ispunjavaju uvjete propisane odredbom čl. 3. st. 1. Pravilnika: da raspoložu odgovarajućim zemljištem (poljoprivrednim ili šumskim) u vlasništvu, zakupu, koncesiji ili na korištenju bez naknade; ako su obrtnici, trgovci pojedinci ili pravne osobe (trgovačko društvo i zadruga) da djelatnost proizvodnje odnosno trgovine božićnih drva-

ca imaju upisano u odgovarajući registar (obrtnici u obrtni registar, a trgovci pojedinci, trgovačka društva i zadruge u sudski registar); da podnesu ispunjen zahtjev za upis na propisanom obrascu sa priložima kojima mogu dokazati ispunjavanje navedenih uvjeta.

7.3.2. U kojem slučaju se moraju prijaviti promjene upisanih podataka u Upisnik

ističemo...

Dobavljači upisani u Upisnik, dužni su prijaviti promjene upisanih podataka u roku od 60 dana od nastanka promjena.

Odredbom čl. 3. st.3. Pravilnika propisano je da se pod promjenama upisanih podataka u Upisniku podrazumijeva: prestanak obavljanja djelatnosti; promjena organizacijskog oblika dobavljača; promjena nadležnog ureda državne uprave odnosno njegove ispostave; za zemljište, promjena katastarske općine, broja katastarske čestice i površine.

Dakle, nadležnom uredu ne dostavljaju se sve promjene prethodno upisanih podataka u Upisnik, već samo one koje su vezane uz prestanak obavljanja prethodno upisane djelatnosti i/ili organizacijskog oblika te zemljišta. Dočim se obveza prijavljivanja podataka o prestanku obavljanja djelatnosti ili organizacijskog oblika dobavljača odnosi isključivo na dobavljače u statusu obrta, trgovačkog društva ili zadruge, obveza prijavljivanja promjene mjesne nadležnosti ureda upisa kao i promjena vezanih uz zemljište, odnosi na sve dobavljače, dakle i fizičke osobe – građane. Do promjena mjesno nadležnog ureda upisa ili njegove ispostave može doći u slučaju promjene sjedišta pravne osobe ili prebivališta fizičke osobe, a kod dobavljača sa sjedištem odnosno prebivalištem na teritoriju Europske unije u slučaju promjene područja na kojem se nalazi zemljište za proizvodnju božićnih drvaca. Do promjena vezanih uz zemljište može doći u slučaju povećanja ili smanjenja prethodno upisanih površina zemljišta ili nastalih promjena vezanih uz katastarsku općinu ili broja katastarske čestice.

7.3.3. Zahtjev za upis u Upisnik i prijavu promjenu (Obrazac BD-1)

Upis u Upisnik kao i upis prijave promjene upisanih podataka obavlja mjesno nadležni ured temeljem zahtjeva za upis. Zahtjev za upis u Upisnik podnosi se mjesno nadležnom uredu prije početka obavljanja djelatnosti proizvodnje odnosno uvoza i/ili trgovine božićnih drvaca, a zahtjev za prijavu promjena prethodno upisanih podataka, najkasnije u roku od 60 dana od nastanka promjena.

Zahtjev za upis u Upisnik, odnosno prijavu promjene upisanih podataka podnosi se na propisanom obrascu „Zahtjev za upis ili promjenu u Upisniku božićnih drvaca“ (Obr. BD-1) koji se nalazi u Prilogu I. i sastavni je dio Pravilnika. Primjerak obrasca može se dobiti u mjesno nadležnom uredu ili preuzeti sa internet stranice nadležnog ureda.¹⁹ Zahtjev se popunjava velikim štampanim slovima i to u dva istovjetna primjerka. Uz zahtjev se prilaže upravni biljeg u iznosu od 70,00 kn na ime upravne pristojbe i to u iznosu od 20,00 kn za zahtjev i 50,00 kn za rješenje.²⁰

19 Primjerice, Obrazac Zahtjeva za upis ili promjenu u Upisniku božićnih drvaca može se preuzeti sa internet stranice Ureda državne uprave u Osječko-baranjskoj županiji (www.uduvz.hr/dokumenti/gospodarstvo/obrazac).

20 Upravna pristojba u iznosu od 20,00 kn plaća se prema Tar.br.1. –za zahtjev, te u iznosu od 50,00 kn prema Tar.br. 2-na rješenje sukladno Tarifi upravnih pristojbi koja je sastavni dio Zakona o upravnim pristojbama (Nar. nov., br. 8/96., 77/96., 131/97., 68/98., 66/99., 145/99., 116/00., 163/03., 17/04., 110/04., 141/04., 150/05., 153/05., 129/06., 117/07., 25/08., 60/08., 20/10., 69/10., 126/11., 112/12., 19/13., 80/13. i 40/14.).

Uz zahtjev za upis kao i prijavu promjena prilažu se i pripadajuće isprave, kojima se dokazuje ispunjavanje uvjeta za upis u Upisnik odnosno upis nastalih promjena i to: preslika osobne iskaznice (za fizičke osobe koji nisu obrtnici ni trgovci pojedinci); potvrda o osobnom identifikacijskom broju (može se dati i na uvid) ako isti nije naveden u osobnoj iskaznici; preslika obrtnice za obrtnike; preslika izvotka iz sudskog registra za trgovca pojedinca i pravne osobe (trgovačka društva i zadruge); izvornik izvotka zemljišno-knjižnog odjela (gruntovnice) na ime podnositelja zahtjeva, ne stariji od 6 mjeseci, s popisom katastarskih čestica koje se prijavljuju za proizvodnju, ili preslika ugovora o zakupu ili koncesiji, ili izjava vlasnika o davanju zemljišta na korištenje bez naknade s priloženim izvornim izvotkom zemljišno-knjižnog odjela, ne starijim od 6 mjeseci, za katastarske čestice koje se prijavljuju za proizvodnju.

Primjer: Primjerak zahtjeva za upis dobavljača u Upisnik

BD-1

ZAHTEJ ZA UPIS ILI PROMJENU U UPISNIKU BOŽIĆNIH DRVACA

(ispuniti velikim tiskanim slovima u 2 primjerka)

1.	Ured državne uprave (županija/ Grad Zagreb)	URED DRŽAVNE UPRAVE U ZAGREBAČKOJ ŽUPANJI
2.	Ispostava	JASTREBARSKO
3.	Ime i prezime/naziv podnositelja zahtjeva	MAREČIĆ MIROSLAV
4.	Adresa	10 450 JASTREBARSKO UI. ANTE I DAVIDA STARČEVIĆA BR.7.
5.	Organizacijski oblik (zaokružiti)	1. fizička osoba – proizvođač 2. obrt 3. pravna osoba
6.	Datum prvog upisa u upisnik	
7.	Upisni broj	
8.	OIB	12345678901

Površine na kojima se proizvode božićna drva

R. br.	Katastarska općina	Broj katastarske čestice	Površina		
			ha	a	m ²
1.	JASTREBARSKO I	1100/10	1	4	50
2.	JASTREBARSKO II	1200/20		5	30
UKUPNO:			1	9	80

Opis proizvodnje, prometa i uvoza božićnih drvaca

Vrsta	Visina (cm)	Porijeklo sadnog materijala		Količina (komada)
		Republika Hrvatska (naziv dobavljača i broj deklaracije)	Izvan Republike Hrvatske (zemlja porijekla, naziv uvoznika i broj deklaracije)	
Smreka	80 - 100	GAŠPAR d.o.o. ZAGREB Dekl. br. A-1234/12		300
Obična jela	100-150		ITALIJA GAŠPAR d.o.o. Dekl.br. B-1234/10	200
UKUPNO:				500

Mjesto i datum podnošenja zahtjeva

Potpis podnositelja zahtjeva

JASTREBARSKO, 1.1.2015.

Marečić Miroslav

7.4. Donošenje rješenja o upisu u Upisnik

O upisu u Upisnik, odnosno upisu promjena u Upisniku, nadležni ured donosi rješenje. Iznimno, nadležni ured ne donosi rješenje u slučaju upisa promjene površine zemljišta i broja božićnih drvaca, već se ove promjene upisuju samo u evidenciju o stanju božićnih drvaca.

Rješenje se pored podnositelju zahtjeva, dostavlja Ministarstvu poljoprivrede i šumarskoj inspekciji kao nadležnom inspekcijskom tijelu za obavljanje inspekcijskog nadzora.

ističemo...

Dobavljači su prilikom prodaje božićnih drvaca na tržištu dužni predočiti zakonom ovlaštenoj osobi prilikom nadzora rješenje o upisu u Upisnik.

7.5. Brisanje dobavljača iz Upisnika

Odredbom čl. 5. Pravilnika propisano je da će nadležni ured upisa brisati dobavljača iz Upisnika u slijedećim slučajevima: na zahtjev dobavljača; na prijedlog nadležne inspekcije; ako ne prijavljuje promjene koje je obavezan prema odredbama ovog Pravilnika prijavljivati nadležnom uredu; ako je prestao obavljati djelatnost dobavljača.

Nadležna inspekcija za dostavljanje prijedlog nadležnom uredu za brisanje dobavljača iz Upisnika je šumarska inspekcija Ministarstva poljoprivrede, a to će biti u slučaju kada šumarski inspektori u provedbi inspekcijskog nadzora utvrde da dobavljač ne ispunjava propisane uvjeta za proizvodnju i prodaju božićnih drvaca niti nakon bezuspješnog proteka roka za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti navedenih u rješenju šumarskog inspektora.

O brisanju dobavljača iz Upisnika, nadležni ured odnosi rješenje po službenoj dužnosti.²¹ Rješenje se dostavlja dobavljaču, Ministarstvu poljoprivrede i nadležnom inspekcijskom tijelu.

8. Evidencija o stanju božićnih drvaca

Ministarstvo poljoprivrede vodi Evidenciju o proizvodnji, prometu i uvozu božićnih (u daljnjem tekstu: Evidencija) drvaca u elektroničkom obliku. Evidencija sadržava podatke po kalendarskim godinama podatke o dobavljaču, osobnom identifikacijskom broju, upisnom broju i organizacijskom obliku dobavljača, nadležnom uredu odnosno njegovoj ispostavi kod koje je dobavljač upisan u Upisnik, opisu proizvodnje (vrsta božićnog drvca, uzrast, podrijetlo sadnog materijala i ukupna količina proizvedenih i prodanih božićnih drvaca, te količina božićnih drvaca sa stanjem na dan 31.12. za godinu na koju se upisi odnose).

ističemo...

Dobavljači su dužni podatke o proizvodnji, prometu i uvozu božićnih drvaca iz protekle godine dostaviti nadležnom uredu do 1. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu na propisanom obrascu „Evidencija o božićnim drvima“ (BD-2) koji se nalazi u Prilogu II i sastavni je dio Pravilnika.

Obrazac Evidencije ispunjava se velikim štampanim slovima u dva istovjetna primjerka, a uz isti se prilaže upravna pristojba (upravni biljeg) u iznosu od 20,00 kn. Nadležni ured dužan je u elektroničkom obliku objedinjene podatke svih dobavljača na svojem području dostaviti Ministarstvu zaključno do 1. svibnja tekuće godine.

9. Uvjeti za stavljanje na tržište (prodaju) božićnih drvaca

9.1. Uvjeti za stavljanje na tržište propisani odredbama Pravilnika

ističemo...

Dobavljač božićnih drvaca smije u prodaju staviti samo ona božićna drvca za koja je izdana popratnica za božićna drvca i koja imaju obavijest o proizvodu (markicu) u skladu s posebnim propisom.

Već je prije rečeno, da je dobavljač (trgovac, prodavatelj) prilikom prodaje božićnih drvaca na tržištu dužan predočiti zakonom ovlaštenoj osobi (šumarskom i/li tržišnom inspektor, inspektor Carinske uprave, policijskom službeniku, komunalnom redaru i dr.) na njen zahtjev rješenje o upisu u Upisnik. U slučaju kada dobavljač ima više prodajnih mjesta, dužan je na svakom prodajnom mjestu imati ovjerenu presliku rješenja o upisu u jedan od navedenih upisnika.²²

9.1.1. Popratnica za božićna drvca

ističemo...

Dobavljač smije u promet staviti samo onu vrstu i količinu božićnih drvaca za koje je izdana popratnica za božićna drvca (u daljnjem tekstu: popratnica).

Obveza ishođenja popratnice za božićna drvca odnosi se isključivo na proizvođače božićnih drvaca koji ista proizvode (uzgajaju) na površinama na području Republike Hrvatske, a ne i na trgovce i uvoznike božićnih drvaca. Za božićna drvca iz uvoza, uvoznik ne mora imati popratnicu za božićna drvca (niti mu je nadležno tijelo može izdati) ali je dužan osigurati dokument odnosno ispravu o porijeklu (uvozu) božićnih drvaca, što može biti račun, otpremnica, fitocertifikat ili isprava koja u zemlji proizvodnje ima značaj popratnice za božićna drvca u našem pravnom sustavu, uz uvjet da je taj dokument odnosno isprava naslovljena na naziv odnosno tvrtku uvoznika. Trgovac na veliko kao i trgovac na malo prije stavljanja božićnih drvaca na tržište mora provjeriti je li proizvođač božićnih drvaca za božićna drvca ishodio popratnicu, a uvoznik odgovarajući dokument (ispravu) kojom dokazuje porijeklo (uvoz) božićnih drvaca.

Popratnica je pisana, numerirana isprava koja služi za evidentiranje i legalno stavljanje drva i šumskih proizvoda, pa tako i božićnih drvaca u promet (prijevoz i prodaju). Popratnica sadržavati podatke o: nazivu tijela i ustrojstvene jedinice koja izdaje popratnicu; mjesto i datum izdavanja; naziv odnosno ime dobavljača i njegov osobni identifikacijski broj (OIB); upisni broj dobavljača (tj. redni broj pod kojim je dobavljač upisan u Upisnik); vrstu i količinu božićnih drvaca (u komadima); datum i mjesto izdavanja popratnice; naziv prijevoznika, reg. oznaka teretnog vozila i adresa mjesta istovara božićnih drvaca;

²² Ovjeru može obaviti državni službenik nadležnog ureda kod koga je dobavljač upisan u Upisnik ili javni bilježnik sukladno odredbama Zakona o javnom bilježništvu (Nar. nov., br. 78/93., 29/94., 162/98., 16/07. i 75/09.)

te ime i prezime i potpis ovlaštene osobe koja je izdala popratnicu i dobavljača božićnih drvaca.

Iako Pravilnikom nije propisan rok važenja popratnice, smatramo da izdana popratnica vrijedi u razdoblju u kojem se božićna drvca mogu staviti na tržište, odnosno od 1. studenog do 7. siječnja.

ističemo...

Popratnicu za božićna porijeklom s površina u vlasništvu Republike Hrvatske te porijeklom s površina u vlasništvu Republike Hrvatske danih u zakupu ili koncesiji izdaje trgovačko društvo Hrvatske šume d.o.o., a popratnicu za božićna drvca porijeklom s površina u privatnom vlasništvu izdaje Savjetodavna služba.

Hrvatske šume d.o.o. su javno poduzeće za gospodarenje šumama i šumskim zemljištima u Republici Hrvatskoj, a na području djeluje putem mjesno nadležnih uprava šuma te šumarija unutar svake od uprave šuma.²³

Savjetodavna služba je javna ustanova za savjetodavnu djelatnost u poljoprivredi, ruralnom razvoju, ribarstvu te unapređenju gospodarjenja šumama i šumskim zemljištima šumoposjednika. Savjetodavna služba djeluje putem svojih podružnica te savjetnika unutar svake podružnice.²⁴

Popratnica za božićna drvca ne smije se poistovjećivati sa popratnicom za drvo ili popratnicom za ostale šumske proizvode koje se izdaju za drvo i šumske proizvode porijeklom iz šume temeljem Zakona o šumama i Pravilnika o doznaci stabala, obilježavanju drvnih sortimenata, popratnici i šumskom redu.²⁵ Popratnica za božićna drvca posebna je vrsta popratnice koja se izdaje na propisanom obrascu „Popratnica za božićna drvca“ koji se nalazi u Prilogu III. Pravilnika o Upisniku dobavljača božićnih drvaca i njegov je sastavni dio. Stoga treba o tome voditi računa, te ovisno o porijeklu površina s kojeg potječu božićna drvca, od nadležnog izdatelja popratnica zatražiti odnosno pribaviti popratnicu za božićna drvca.

Dobavljač (proizvođač) božićnih drvaca podnosi zahtjev nadležnom izdavatelju popratnice putem propisanog zahtjeva za izdavanje popratnice za božićna drvca koja se nalazi u Prilogu III Pravilnika i njegov je sastavni dio.

Uz zahtjev se prilažu: preslika osobne iskaznice za fizičke osobe, preslika obrtnice za obrtnike, preslika izvotka iz sudskog registra za trgovce pojedince i druge pravne osobe (trgovačka društva, zadruge); te presliku rješenja o upisu u Upisnik dobavljača božićnih drvaca. Nadležno tijelo za izdavanje popratnice može zatražiti i prilaganje dokaza o korištenju zemljišta na kojem se uzgajaju božićna drvca ne stariji od 6 mjeseci (izvornik izvotka zemljišno-knjižnog odjela s popisom katastarskih čestica, ili presliku ugovora o zakupu ili koncesiji zemljišta ili izjava vlasnika o davanju zemljišta na korištenje bez naknade), iako smatramo da to nije potrebno, obzirom da su ovi podaci sastavni dio rješenja o upisu u Upisnik dobavljača.

Troškove izdavanja popratnice snosi dobavljač. Prema Cjeniku naknade troška za izdavanje popratnice za božićna drvca Savjetodavne službe, naknada troškova izdavanja popratnice za božićna drvca je

100,00 kn po popratnici, uvećano za iznos od 2,00 kn po prijednom kilometru osobnim automobilom koje koristi savjetnik radi dolaska na zemljište radi očevida i povratka u uredovno sjedište. Troškovi se uplaćuju na račun Državnog proračuna Republike Hrvatske, a po zaprimljenoj uplati, Savjetodavna služba dobavljaču izdaje račun i popratnicu za božićna drvca u dva primjerka.²⁶ Hrvatske šume d.o.o. određuju cijene izdavanja popratnice za božićna drvca porijeklom sa površina u vlasništvu Republike Hrvatske, a cjenici su dostupni u uredima šumarije na području koje se nalazi površina.

Iako to nije izrijekom propisano, preporučamo da se preslika popratnice drži u vozilu prilikom prijevoza božićnih drvaca do mjesta prodaje te na prodajnom mjestu kako bi se mogla predočiti na uvid ovlaštenoj osobi na njen zahtjev.

9.1.2. Obavijest o proizvodu (markica)

Dobavljač je prilikom prodaje božićnih drvaca dužan na svako božićno drve²⁷ staviti obavijest o proizvodu (markicu) u skladu s posebnim propisima te minimalnim podacima navedenim u čl.8.st.2. Pravilnika. Posebni propis kojima se uređuje označavanje proizvoda namijenjenih trgovini na malo, odnosno prodaji krajnjim potrošačima je Zakon o zaštiti potrošača.

ističemo...

Odredbom čl. 8.st.2. Pravilnika propisano je da obavijest o proizvodu (markica) koja se stavlja na svako božićno drve mora minimalno sadržavati slijedeće podatke: naziv božićnog drvca na hrvatskom jeziku; ime i adresu dobavljača; osobni identifikacijski broj dobavljača; upisni broj dobavljača iz Upisnika; te porijeklo proizvodnje.

Pored navedenih podataka, božićno drve mora namijenjeno trgovini odnosno prodaji na malo, mora biti označeno i sukladno Zakonu o zaštiti potrošača. Odredbom čl. 6. ZoZP propisano je da proizvodi koji se na području Republike Hrvatske nude potrošačima moraju na ambalaži, privjesnici, naljepnici ili na samom proizvodu sadržavati najmanje podatke od: nazivu i sjedištu proizvođača ili uvoznika koji ima sjedište na području Europske unije te podatke o osnovnom obilježju proizvoda u mjeri koja je potrebna da bi potrošač donio odluku o kupnji, kao što su naziv proizvoda, tip i model proizvoda, naziv pod kojim se proizvod prodaje, sastav proizvoda, svojstva i tehnička obilježja proizvoda.

Uzimajući u navedenu odredbu čl. 6. ZoZP-a i činjenicu da je minimum podataka koje se obvezno navode na obavijesti o proizvodu sukladno odredbama Pravilnika, tada obavijest o proizvodu (markica) za božićno drve, pored podataka iz čl. 8.st.2. Pravilnika mora sadržavati i podatak o visini božićnog drvca (u metrima ili centimetrima).

Podaci na obavijesti moraju biti napisani hrvatskim jezikom i latiničnim pismom, čitljivi te potrošaču lako vidljivi (ne smiju biti prekriveni drugim tekstom ili slikovnim materijalom) te neizbrisivi. Za postojanje obavijesti, njenu potpunost i istinitost podataka odgovara proizvođač odnosno uvoznik božićnih drvaca koji ista stavlja na tržište. Ako se radi samo o trgovcu božićnih drvaca, onda trgovac

23 Više o ustrojstvu Hrvatskih šuma d.o.o. te broju i adresi uprava šuma i šumarija unutar svake od uprava, na internet stranici tog društva (www.hrsume.hr).

24 Ustrojstvo Savjetodavne službe te adresar svih savjetnika unutar svake podružnice i raspored njihovog rada može se vidjeti na internetskoj stranici Savjetodavne službe (www.savjetodavna.hr). Sjedište Službe je u Zagrebu, Savska c. 41 (Poslovni toranj Zagrepčanka). Tel. 01/4822 700. e-mail adresa: savjetodavna@savjetodavna.hr.

25 Nar. nov., br. 17/15.

26 Ukupan iznos naknade troška izdavanja popratnice uplaćuje se na račun Državnog proračuna RH IBN broj: HR1210010051863000160 s modelom HR65 i pozivom na broj 7005-310-47480 –broj čekića i broj obračuna troškova očevida (do 7 znamenki) s naznakom „Naknada za popratnicu“.

27 Nije u skladu sa propisima, isticanje jedne skupne obavijesti o proizvodu na mjestu prodaje božićnih drvaca koja se bi se odnosila na sva božićna drvca koja se prodaju na tom prodajnom mjestu.

odgovara za postojanje obavijesti o proizvodu i njenu potpunost, a za istinitost podataka odgovara proizvođač ili uvoznik.

Primjer obavijesti o proizvodu:

Naziv proizvoda: BOŽIĆNO DRVCE Obična jela
Visina: 80 -100 cm.
Proizvođač: MIROSLAV MAREČIĆ
 10 450 JASTREBARSKO,
 A.i D. Starčevića 7.
OIB: 012345678901
Upisni broj: I/3. 0001
Godina proizvodnje: 2016. god.
Porijeklo proizvodnje: Republika Hrvatska

9.2. Uvjeti za stavljanje na tržište propisani odredbama Zakona o trgovini

Djelatnost trgovine odnosno prodaja božićnih drvaca može se obavljati u prodajnom objektu (prodavaonici, skladištu) i izvan prodavaonica. Način obavljanja trgovine odnosno prodaje robe na malo propisani su odredbom čl. 10.st.1. ZoT-a, a kad je u pitanju prodaja božićnih drvaca izvan prodavaonica to je najčešće prodaja putem pokretnog vozila, prodaja na daljinu (internet prodaja), prigodna prodaja te prodaja na mjestu proizvodnje božićnih drvaca.

Uz uvjet da su upisani u Upisnik dobavljača božićnih drvaca, fizičke i pravne osobe registrirane za trgovinu mogu obavljati djelatnost trgovine božićnim drvcima u svim oblicima i načinima trgovine obuhvaćene registracijom (trgovinu na veliko, trgovinu na malo u prodavaonicama i trgovinu na malo izvan prodavaonica) kao i izvan prodavaonica, fizičke i pravne osobe registrirane za proizvodnju božićnih drvaca odnosno fizičke osobe građani mogu obavljati prodaju samo vlastito proizvedenih božićnih drvaca izvan prodavaonice. Prodaja božićnih drvaca može se obavljati u prodajnom objektu (prodavaonici, skladištu, tržnici na veliko, tržnici na malo, pokretnom vozilu) ili na otvorenom prostoru javno-prometnih površina odnosno površina koje imaju pristup s javno-prometnih površina (mjesto proizvodnje božićnih drvaca, sajmišta, trgovi i druga mjesta na kojima se obavlja prigodna prodaja božićnih drvaca).

Osim u slučaju propisanih iznimaka, prodajni objekti, oprema i sredstva pomoću kojih se obavlja trgovina odnosno prodaja božićnih drvaca moraju ispunjavati minimalno tehničke i druge propisane uvjete koje rješenjem utvrđuje ured državne uprave u županiji odnosno upravno tijelo Grada Zagreba nadležno za poslove trgovine prema sjedištu prodajnog objekta (u daljnjem tekstu: nadležni ured). Nadležni ured minimalno tehničke i druge propisane uvjete utvrđuje rješenjem na zahtjev dobavljača božićnih drvaca, osim u slučaju tržnice na veliko, tržnice na malo u kom slučaju nadležno tijelo rješenjem utvrđuje ispunjavanje minimalno tehničkih i drugih propisanih uvjeta za tržnicu na zahtjev fizičke i pravne osobe koja upravlja tržnicom). Prodaja božićnih drvaca na malo izvan prodavaonica (na otvorenim prostorima javno prometnih - površina i površina koje imaju pristup s javno - prometnih površina) može se obavljati samo uz propisane uvjete koji se odnose na mjesta (lokacije) prodaje i pokretnu prodaju. Minimalno tehnički uvjeti kojima moraju ispunjavati prodajni objekti, oprema i sredstva kojima se obavlja trgovina odnosno prodaja božićnih drvaca kao i uvjeti za prodaju božićnih drvaca na malo izvan prodavaonica propisani su odredbama PoMTU.

Iznimno, **bez novog rješenja** o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti trgovine, djelatnost trgovine može se obavljati u prodajnom objektu ukoliko je za isti već prethodno izdano rješenje nadležnog ureda o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti trgovine, ako se radi o nastavku obavljanja djelatnosti trgovine, a u međuvremenu nije došlo do bitnih promjena vezanih uz prodajni objekt, opremu i sredstva kojima se obavlja djelatnost trgovine i to bez obzira na protek vremena od izdavanja prijašnjeg rješenja do početka obavljanja djelatnosti u istom prodajnom objektu od strane drugog trgovca odnosno prodavatelja i ako se ne radi o prodaji hrane i drugoj robi opasnoj za život i zdravlje ljudi i životinja te prirodu i okoliš.

ističemo...

Rješenje nadležnog ureda o ispunjavanju minimalno tehničkih i drugih propisanih uvjeta za prodajni objekt, opremu i sredstva pomoću kojih se obavlja djelatnost trgovine odnosno prodaje božićnih drvaca nije potrebno ishoditi u slučaju obavljanja prodaje božićnih drvaca izvan prodavaonica za vrijeme trajanja i na mjestu održavanja prigodne prodaje božićnih drvaca.

Pod prigodnom prodajom robe smatra se prodaja organizirana u sklopu održavanja sajмова, priredbi i izložbi. Prigodnom prodajom dopuštena je prodaja samo proizvoda i robe koji su predmet i svrha organiziranja spomenutih manifestacija i može trajati najduže do 60 dana u tijeku kalendarske godine, neovisno o vremenu održavanja manifestacije.

Organizator prigodne prodaje može biti trgovac odnosno prodavatelj božićnih drvaca, ali i treća fizička i pravna osoba registrirana za obavljanje djelatnosti organiziranja prigodnih priredbi (sajмова, izložbi, manifestacija). Prigodna prodaja može se održavati samo na mjestima javno-prometnih površina koja su u tu svrhu određena odlukom mjesno nadležnog predstavničkog tijela općine i grada, odnosno na drugi mjestu za koje je mjesno nadležno predstavničko tijelo izdalo odobrenje.

9.2.2. Uvjeti glede mjesta prodaje na otvorenom prostoru

ističemo...

Prodaja božićnih drvaca izvan tržnica na malo i prigodna prodaja na **javno-prometnim površinama** može se obavljati samo na mjestima koja svojom odluku u tu svrhu odredi predstavničko tijelo općine/grada.

Božićna drvca se ne mogu prodavati na mjestima javno prometnih površina koja nisu u tu svrhu određena odlukom predstavničkog tijela općine/grada kao mjesta na kojemu se može obavljati prodaja robe i/ili prigodna prodaja. Javno prometne površine su one koje su dostupne svim građanima pod jednakim uvjetima, a u pravilu su to ulice, ceste, parkovi, trgovi, pločnici i druge površine namijenjene prometu ljudi. Javnost navedenih površina se ogleda u tome da su iste u vlasništvu ili korištenju općine ili grada, zbog čega njihova predstavnička tijela mogu svojim odlukama dodatno propisati uvjete za korištenje javnih površina u svrhu prodaje.²⁸ Ukoliko bi se prodaja

²⁸ Primjerice, pojedine općine i gradovi odlukom svojeg predstavničkog tijela kojima se uređuje komunalni red odnosno komunalno uređenje ili korištenje javno-prometnih površina, propisuju a se te površine mogu koristiti u svrhu prodaje samo ako su korisnici površine prethodno od nadležnog upravnog

božićnih drvaca obavljala na javno-prometnoj površini na mjestu koje u tu svrhu nije propisano odlukom mjesno nadležnog predstavničkog tijela općine/grada, takva bi se prodaja, pa čak i samo izlaganje božićnih drvaca na tom mjestu, smatralo neregistriranom trgovinom, odnosno neregistriranom prodajom. Naime, odredbom čl. 10.st.7. ZoTa- je propisao, da se posjedovanje robe komercijalnog karaktera na mjestima koja su određena kao tržnice, na mjestima na kojima se može prigodno trgovati i na drugim mjestima na kojima se stvarno odvija trgovina (javno-prometne površine) po samom Zakonu smatra obavljanjem djelatnosti trgovine, pa ako to mjesto nije određeno za prodaju, trgovac odnosno prodavatelj koji je na tom mjestu izložio božićna drvca ne bi se mogao opravdati time da božićna drvca nije izložio radi prodaje.

ističemo...

Prodaja božićnih drvaca izvan tržnica na malo i prigodna prodaja na **površinama koje imaju pristup s javno-prometne površine** može se obavljati samo na mjestima za koja je predstavničko tijelo općine/grada dalo odobrenje.

Dakle, u slučaju kada se božićna drvca namjeravaju prodavati na privatnom prostoru ²⁹ koje imaju pristup s javno-prometne površine, tada trgovac odnosno prodavatelj mora od predstavničkog tijela općine/grada na čijem se području nalazi predmetna površina, zatražiti izdavanje odobrenja za obavljanje prodaje božićnih drvaca, u protivnom bi se prodaja bez odobrenja na tim mjestima smatrala neregistriranom trgovinom odnosno neregistriranom prodajom.

ističemo...

Prodaja božićnih drvaca iz pokretnog vozila može se obavljati samo uz uvjete propisane odlukom predstavničkog tijela općine/grada na čijem se području pokretna prodaja obavlja.

Za pokretnu prodaju putem vozila je karakteristično da se prodaja obavlja bez dužeg zadržavanja na jednom mjestu, već se vozilo može zaustavljati samo u vremenu potrebnom za prodaju božićnih drvaca zatečenim kupcima. Osim što je potrebno ishoditi rješenje nadležnog ureda o ispunjavanju minimalnih tehničkih uvjeta za pokretno vozilo, isto mora biti tehnički ispravno i sigurno za vožnju, a na vozilu mora biti istaknuta (napisana) tvrtka trgovca odnosno naziv prodavatelja.

Stoga preporučamo svim proizvođačima i trgovcima božićnih drvaca koji se odluče za prodaju na otvorenim prostorima javno prometnih površina ili putem pokretnog vozila, da prije nego što odluče na području određene općine/grada započeti s obavljanjem takvog načina prodaje božićnih drvaca, provjere kod nadležnih upravnih tijela (upitom ili pregledom službene internet stranice općine/grada) o postojanju odluka kojima se propisuju uvjeti za prodaju robe na javno-prometnim površinama i pokretnu prodaju.

odjela ishodili rješenje o odobrenju korištenja javne površine i/ili uz plaćanje naknade za korištenje javne površine i/ili plaćanje poreza na korištenje javne površine. Odlukom se mogu propisati i uvjeti postavljanja prodajnog objekta (tehnička izvedba, oblik i sl.).

²⁹ Npr., prostor ispred trgovačkog centra ili druge ustanove (škola, crkva, sportske dvorane i sl.) u vlasništvu ili korištenju tih osoba, ili prostori dvorišta ili druge nekretnine u privatnom vlasništvu ili mjesta proizvodnje božićnih drvaca i dr.

10. Obveze dobavljača prilikom prodaje božićnih drvaca prema Zakonu o trgovini

10.1. Obveza isticanja oznake tvrtke ili imena i prezimena dobavljača

Trgovac kao i proizvođač božićnih drvaca u statusu obrtnika ili druge pravne osobe, dužan dužan na ulazu u prodajni objekt (prodavaonicu) odnosno na pokretnom vozilu kao i na prodajnom mjestu na otvorenom prostoru, vidno istaknuti oznaku tvrtke odnosno naziva pod kojom posluje, u sadržaju kako je upisana u registar ili drugi odgovarajući upisnik. Proizvođač božićnih drvaca koji nije obrtnik, trgovac pojedinac na mjestu prodaje vlastito proizvedenih božićnih drvaca ističe oznaku svog imena i prezimena s adresom prebivališta na obavijesti o proizvodu (markici) koja se nalazi na svakom božićnom drvцу, a može se istaknuti i kao poseban natpis na mjestu prodaje.

10.2. Obveza osiguranja podataka o stanju robe

Odredbom čl. 16. ZoT-a propisana je dužnost trgovca, da mora nadležnom inspektor i drugoj ovlaštenoj osobi osigurati podatke o stanju robe u prodajnom objektu (što podrazumijeva i prodajno mjesto na otvorenom prostoru) na temelju isprava ili elektroničkog zapisa o nastalom poslovnog događaju (zaduženju i/ili razduženju robe, prodajnoj cijeni) iz kojih se može spoznati poslovni događaj. Isprave o robi moraju se za vrijeme prodaje nalaziti u prodajnom objektu, odnosno na prodajnom mjestu i moraju sadržavati najmanje podatke o: imenu ili nazivu dobavljača; broju i datumu isprave o zaduženju ili razduženju robe; nazivu, mjernoj jedinici i količini robe i promjeni prodajne cijene. Obzirom da Zakon propisuje samo najmanje podatke koje mora sadržavati isprava o robi, a ne njen naziv, formu i sadržaj, to znači da je svaka isprava koja se vodi sukladno poreznim i računovodstvenim propisima podobna za dokazivanje poslovnog događaja ako sadrži i minimum navedenih podataka. U praksi je to najčešće otpremnica, dostavnica, primka, račun, povratnica i kalkulacija.

Navedena obveza odnosi se kako na dobavljače božićnih drvaca u statusu trgovca, tako i u statusu proizvođača, pa i onda kada je proizvođač fizička osoba (građanin) upisan u Upisnik dobavljača božićnih drvaca. Proizvođači božićnih drvaca dužni su sastavljati i na mjestu prodaje imati zaduženje za vlastitu robu u kojoj se unose podaci o božićnim drvćima po nazivu, vrsti, jedinici mjere, količini i prodajnoj cijeni koju stavljaju na tržište. Ni u ovom slučaju forma zaduženja za vlastitu robu nije propisana, već je bitno da sadrži minimum gore navedenih podataka.

Telefon za savjete

01/ 48 36 046 / 01/ 49 21 739

(isključivo putem PIN-a)

**Ponedjeljkom i četvrtkom od 11.00 do 15.30 h,
utorkom, srijedom i petkom od 8.30 do 13.00 h.**

Primjer zaduženja za vlastitu robu:

Proizvođač: MAREČIĆ MIROSLAV 10 450 JASTREBARSKO, Ul. A. i D. Starčevića 7. OIB: 12345678901					
Upisni broj dobavljača božićnih drvaca: 12345					
Mjesto prodaje:			Tržnica Jastrebarsko		
Datum:			15.12.2016.		
ZADUŽENJE ZA VLASTITU ROBU broj:			1/ 2016.		
R. br.	NAZIV ROBE	Jed. mj.	Kom.	Prodajna cijena (kn)	Ukupno (kn)
1.	Obična jela 80-100 cm	komada	200	100,00	20.000,00
2.	Obična jela 100 -150 cm	komada	100	150,00	15.000,00
3.	Obična smreka 80 -100 cm	komada	100	150,00	15.000,00
4.	Srebrna smreka 80-100 cm	komada	50	200,00	10.000,00
Ukupno zaduženo:					60.000,00

11. Obveze dobavljača prilikom prodaje božićnih drvaca prema Zakonu o zaštiti potrošača

Fizičke i pravne osobe registrirane za obavljanje trgovine (trgovci prema ZoZT), obrtnici, trgovci pojedinci, zadruge i trgovačka društva registrirana za proizvodnju božićnih drvaca te fizičke osobe (građani) proizvođači božićnih drvaca, kad božićna drvca temeljem upisa u Upisnik dobavljača prodaju na melo potrošačima za njihovu uporabu u kućanstvu, smatraju se prema odredbama ZoZP trgovcima, što znači da se obveze propisane odredbama tog Zakona odnose na njih. Stoga, u nastavku članka, pod pojmom „trgovac“ smatramo ne samo trgovce u smislu ZoT-a, već i sve druge proizvođače božićni drvaca upisane u Upisnik dobavljača božićnih drvaca kad božićna drvca prodaju potrošačima. U nastavku ukazujemo na neke od propisanih obveza za koje smatramo da su bitne za zaštitu potrošača.

11.1. Obveza pridržavanja istaknutih uvjeta prodaje

Trgovac mora svoje prodajne uvjete jasno, vidljivo i čitljivo istaknuti u prodajnom prostoru odnosno na prodajnom mjestu, te se istih uvjeta pridržavati. Prodajni uvjeti mogu se odobriti za pojedine vrste božićnih drvaca, pojedine skupine potrošača i pojedine oblike plaćanja (npr. za gotovinsko plaćanje). Ako trgovac kao poseban uvjet prodaje odobrava popust za božićna drvca ili pojedine vrste, a takav uvjet prodaje traje više od 3 dana, dužan je istaknuti maloprodajnu cijenu prije i nakon popusta.

11.2. Obveza isticanja i pridržavanja cijena te izdavanja računa

Trgovac mora jasno, vidljivo i čitljivo istaknuti iznos utvrđene maloprodajne cijene³⁰ i cijenu za jedinicu mjere³¹ (osim u slučaju posebnih oblika prodaje) te se pored ovih cijena ne smiju se isticati

druge cijene. Iznimno, u slučaju posebnih oblika prodaje³² (sniženja, akcijske prodaje, rasprodaje i proizvoda s greškom³³) i odobravanja popusta na božićna drvca, ako takav oblik prodaje odnosno prodaja s popustom traje dulje od tri dana, potrebno je istaknuti dvije maloprodajne cijene i to redovnu i cijenu tijekom trajanja posebnog oblika prodaje (nižu cijenu). Isticanje dvije cijene nije potrebno u slučaju prodaje božićnih drvaca putem interneta kao i u slučaju kada posebni oblik prodaje odnosno prodaja božićnih drvaca s odobrenim popustom traje do tri dana. Iako se u tom slučaju ističe samo jedna (redovna) cijena, u duhu dobre poslovne prakse je da se potrošači na odgovarajući način informiraju o novoj (nižoj) cijeni (primjerice usmeno ili istaknutom obavijesti na mjestu prodaje božićnih drvaca). Cijenu za jedinicu mjere nije potrebno isticati kod posebnog oblika prodaje ako je ona istovjetna s maloprodajnom cijenom božićnog drvca ili ako je maloprodajna cijena utvrđena u odnosu na 1 komad božićnog drvca (određene visine ili visine u određenom rasponu). Međutim, ako cijena božićnog drvca ovisi od visine drvca izraženo u metrima tada se mora istaknuti cijena za 1 m odnosno 1 cm božićnog drvca. Međutim, u praksi se božićna drvca najčešće prodaju prema maloprodajnoj cijeni utvrđenoj za 1 komad određene visine ili u određenom rasponu visine, tako da se ističe samo maloprodajna cijena. Cijene se obvezno ističu u kunama, a uz to mogu i drugoj valuti, ali je za potrošača mjerodavna cijena istaknuta u kunama. Cijena može biti istaknuta na obavijesti o proizvodu (markici) zajedno s drugim propisanim podacima koja se mora nalaziti na svakom božićnom drvцу, ili u vidu cjenika istaknutog na prodajnom mjestu.

Posebno ukazujemo da činjenicu, da se kod prodaje božićnih drvaca kao trgovačke robe, vodi računa o tome, da se božićna drvca ne prodaju po cijeni ispod njezine nabavne cijene³⁴ s porezom na dodanu vrijednost, jer se takva prodaja, sukladno čl. 63. – 64. ZoT-a smatra nepoštenim trgovanjem,³⁵ koje je izrijekom zabranjeno. Iznimno, nepoštenim trgovanjem neće se podrazumijevati prodaja božićnih drvaca ispod njezine nabavne cijene s porezom na dodanu vrijednost kada se radi o povlačenju robe iz asortimana, potpunog rasprodaji zbog zatvaranja objekta te stečaja i likvidacije trgovačkog društva, odnosno zatvaranja obrta ili drugim razlozima kojima trgovac ne čini radnje kojima se sprječava, ograničava ili narušava tržišno natjecanje.

Trgovac se mora pridržavati istaknute odnosno objavljene cijene.

Dobavljač božićnih drvaca koji je porezni obveznik dužan je potrošaču za prodano božićno drve izdati točan, neizbrisiv, jasan, vidljiv i čitljiv račun, a ukoliko je obveznik fiskalizacije provoditi postupak

32 Posebnim oblicima prodaje smatra se prodaja proizvoda (i usluga) po cijenama nižim od cijena u redovnoj prodaji, a obuhvaća akcijsku prodaju, rasprodaju, sezonsko sniženje, prodaju proizvoda s greškom i prodaju proizvoda kojima istječe rok uporabe. Akcijska prodaje je prodaja određenih proizvoda po cijeni koja je niža od cijene tog proizvoda u redovnoj prodaji. Rasprodaja je prodaja proizvoda po nižoj cijeni u slučaju: prestanka poslovanja trgovca; prestanka poslovanja u dosadašnjim poslovnim prostorijama; prestanka prodaje određenog proizvoda iz predmeta poslovanja trgovca; kada je poslovanje trgovca ozbiljno ugroženo; obavljanje složenijih građevinskih radova unutar ili na poslovnim prostorijama. Sezonsko sniženje smatra se prodaja proizvoda po sniženoj cijeni nakon proteka sezone. Sezonsko sniženje odvija se dva puta godišnje i to kao zimsko sniženje koje započinje od 27. prosinca te ljetno sezonsko sniženje koje počinje od 1 srpnja i može trajati najdulje 60 dana od navedenih datuma.

33 U slučaju prodaje božićnih drvaca s greškom, potrebno je jasno, vidljivo i čitljivo označiti na proizvodu ili na prodajnom mjestu a je riječ o prodaji božićnih drvaca s greškom, te upoznati potrošača u čemu se sastoji greška

34 Nabavna cijena je jedinična cijena koštanja po kojoj se kupuju robe (i usluge) čiju strukturu čine fakturirana cijena dobavljača umanjena za eventualne popuste i zavisni troškovi nabave koji su vezani uz konkretnu nabavu materijala i sredstva za rad.

35 Pod nepoštenim trgovanjem podrazumijevaju se radnje trgovca kojima se radi tržišnog natjecanja povređuju dobri trgovački običaji.

30 Maloprodajna cijena je konačna cijena u kunama za pojedini proizvod ili uslugu, odnosno određenu količinu proizvoda, uključujući poreze i druga davanja.

31 Cijena za jedinicu mjere je konačna cijena u kunama za 1 kg., 1 L., 1 m., 1 m²., 1 m³ proizvoda ili neka druga jedinica količine (npr. stručak, mjerica, tucet, arak i sl.) koja se općenito ili uobičajeno koristi kod prodaje proizvoda na području Republike Hrvatske, a koja uključuje poreze i druga davanja.

fiskalizacije u prometu gotovinom.³⁶ Fizička osoba upisan u Upisnik dobavljača božićnih drvaca koji nije obrtnik niti trgovac pojedinac, obzirom da nije porezni obveznik, nema obvezu izdavati račune.

11.3. Obveza isticanja obavijesti o podnošenju prigovora potrošača i rješavanje

Trgovac je dužan svakom potrošaču omogućiti podnošenje pisanih prigovora (na kvalitetu odnosno kvantitetu kupljenih proizvoda), u prodajno objektu kao i putem pošte, telefaks uređaja ili elektroničke pošte i u roku od 15 dana od zaprimljenog pisanog prigovora odgovoriti potrošaču na prigovor. Ako potrošač pisani prigovor trgovcu podnese u prodajnom objektu odnosno na prodajnom mjestu dužan je bez odgađanja pisanim putem potvrditi potrošaču primitak istog. Trgovac je dužan voditi i čuvati pisanu evidenciju prigovora potrošača najmanje godinu dana od dana primitka prigovora.

ističemo...

Kako bi se potrošači obavijesti o načinu podnošenja prigovora, trgovac je dužan u prodajnom prostoru odnosno na prodajnom mjestu, vidljivo istaknuti obavijest o načinu podnošenja pisanih prigovora.

Trgovac je dužan, na zahtjev i prema izboru potrošača, božićno drveće koje ima materijalni nedostatak zamijeniti novim ispravnim ili mu vratiti iznos plaćen za taj proizvod, odnosno sniziti cijenu te ispuniti i druge obveze sukladno propisima obveznog prava.

RAČUNOVODSTVO®
i POREZI u praksi

www.racunovodstvo-porezi.hr

**pratite
nas NA
DRUŠTVENIM
MREŽAMA**

RacunovodstvoIPoreziUPraksi

@RIPUP1

LinkedIn

RIPUP CRIF

**Poslovna ideja
dolazi uz
prave savjete!**

³⁶ Na izdavanje i sadržaj gotovinskog računa primjenjuju se odredbe čl. 54. Općeg poreznog zakona (Nar. nov., br. 147/08, 18/11, 78/12, 136/12, 73/13, 26/15. i 44/16.), čl. 78 Zakona o porezu na dodanu vrijednost (Nar. nov., br. 73/13, 99/13.-Ust.s., 148/13, 153/13.-Ust.s. i 143/14.), Zakon o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Nar. nov., br. 132/12.) i Zakon o računovodstvu (Nar. nov., br. 78/15. i 134/14.).